

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturenheten
Helena Persson
026-17 13 09
helena.persson@x.lst.se

BESLUT
2006-07-11

1 (10)
Dnr 511-7534-03
83-212

Se sändlista

BILDANDE AV STORA BOLLEBERGETS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Stora Bollebergets naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Stora Bollebergets naturreservat
Objektnummer:	21-02-128
Kommun:	Bollnäs
Karta:	Ekonomisk karta 15G:1f
Lägesbeskrivning:	Naturreservatet är beläget cirka 4 km NV om Bollnäs. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2).
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6805952 Y: 1527189
Gräns:	Se bifogad beslutscharta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	Fastighetsbildning ej ännu genomförd. Ägare: Bollnäs kommun
Areal:	Total areal 99 ha Därav landareal 93 ha Produktiv skogsmark 83 ha

Naturtyper enligt Metrias naturtypskartering (KNAS):	Tallskog	35 ha
	Granskog	19 ha
	Barrblandskog	6 ha
	Lövblandad barrskog	8 ha
	Triviallövskog	6 ha
	Hygge	10 ha
	Produktiv skogsmark	83 ha
	Skogligt impediment	4 ha
	Myr	6 ha
	Sjö	6 ha
	Total areal	99 ha
Förvaltare:	Bollnäs kommun	

Syftena med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden.

Stora Bollebergets naturreservat bildas med syftet att bevara den värdefulla livsmiljön boreal naturskog samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i gynnsamt tillstånd. Strukturer som till exempel död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Typiska arter och strukturer för dessa skogstyper ska ha ett gynnsamt tillstånd.

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela naturreservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets livsmiljöer och arter.

Syftet skall nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploatering och arbetsföretag i området förhindras.
- Området tillgängliggörs för friluftslivet.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Stora Bolleberget ligger ca 4 km nordväst om Bollnäs centrum. Själva berget har en kraftig brant som vetter mot nordost. Skogen är mestadels talldominerad, uppe på berget är boniteten låg och träden senvuxna. Stora Bollebergets nordostbrant har länge varit känd som ett mycket brant område med naturskog samt för den sydligaste fyndplatsen i landet för fjällbräcka. I branten finns olikåldrig tallskog med klena men gamla tallar som är äldre än 200 år. I branten finns även en tvåstammig, grov lind. Det finns allmänt med lågor och torrakor i branten och här förekommer bland annat kandelabersvamp, gränsticka och rosenticka. Skogen i branten är av Skogsstyrelsen klassad som nyckelbiotop. I området har också arter som doftskinn, gullgröppa, smalskaftlav, grynig filtlav och violettgrå tagellav påträffats.

Friluftslivets intressen är mycket stora i området och detta är ett av tätortens mest välbesökta friluftsområden. Skolor använder regelbundet området, både vid sina friluftsdagar och vid undervisning. Kommunen sköter ett spårssystem och ett välutvecklat nät av stigar och vindskydd. Bolletjärnen med inplanterad fjällröding nyttjas vintertid för pimpelfiske.

Sammantaget har området mycket värdefulla naturskogsstrukturer vars värden inte kan kombineras med skogsbruk eller andra former av exploatering. För att bevarandevärdena ska bestå ska dessa delar i stort sett lämnas för fri utveckling. Området har även stor betydelse för friluftslivet och skötselinsatser för att underhålla och utveckla dessa värden ska utföras.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Delar av det föreslagna naturreservatet är av Skogsstyrelsen utpekad som nyckelbiotop.

Utifrån regeringens proposition 2000/01:130 tog riksdagen i november 2001 beslut om generations- och delmål för 14 av de 15 miljökvalitetsmål som tidigare antagits av riksdagen. Ett av dessa nationella miljökvalitetsmål är Levande Skogar och har ett delmål som säger att ytterligare 320 000 ha skyddsvärd skogsmark i landet ska skyddas som naturreservat till år 2010, räknat från den 1 januari 1999.

Detta nationella miljömål har även brutits ner till ett regionalt miljömål av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen som fastställt att i Gävleborgs län ska ytterligare 17 520 ha skyddas som naturreservat i länet, räknat från den 1 januari 1999. Skyddet av detta område är därför av betydelse för att målet ska uppnås.

Enligt kommunens översiktsplan ingår naturreservatet i område för naturvård. Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet inte motverkar intentionerna i översiktsplanen.

Föreskrifter för naturreservatet

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet samt den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för åtgärder som behövs för underhåll samt markering av stigar och leder, eller för skötsel av fornlämningar i området.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, tillbyggnad och annan ändring av byggnads yttre utformning, uteplats, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenföretag, som t ex att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,

6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen,
7. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart, undantaget fjällröding i Bolletjärnen,
8. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,
9. anordna motortävling,
10. bedriva militär övningsverksamhet,
11. bedriva mineralutvinning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet,
2. Uppsättning av informationstavlor,
3. Anläggning och underhåll av informationsskyltar, vägvisare, parkering, stigar och leder samt vindskydd och grillplatser,
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv,
5. Genomförande av skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen med naturreservatet,
6. Genomförande av skötsel av fornlämningar.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motortrafik. Förbudet gäller även skoter. Undantag gäller för fordon och maskiner vid anläggning och underhåll av motionsspår, samt för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Undantag gäller även för fyrhjuling och skoter vid transporter på befintliga vägar och stigar till stugorna vid Bolletjärnen efter godkännande av naturvårdsförvaltaren. Undantaget gäller också transporter med fyrhjuling och skoter på befintliga vägar och stigar som möjliggör att rörelsehindrade ska kunna ta sig till området vid Bolletjärnen. Även detta gäller efter godkännande av naturvårdsförvaltaren,
2. ta ved,
3. elda annat än vid anvisade platser,
4. skada, plocka eller samla in växter, djur (inklusive insekter), svampar och lavar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet, undantaget är den jakt som får bedrivas i reservatet,
6. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, eller göra annan åverkan på levande eller döda träd och växter,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. rida,
10. cykla i terrängen,
11. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda sådant för att locka fåglar eller andra djur,
12. bedriva bergsklättring.

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. Skötselplanen anger målen med reservatet och skall ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Kommunen skall vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Andra föreskrifter som gäller för området

Fångstgroparna vid Stora Bolleberget finns beskrivna i fornlämningsregistret och omfattas av Lagen om kulturminnen m.m (1988:950). Enligt denna lags 2 kap 6 §, är det förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada fornlämningen.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Ärendets handläggning

Våren 2001 tog Bollnäs kommun upp frågan om att skydda Stora Bolleberget med Länsstyrelsen som sedermera inventerade området. Därefter har arbete med att avgränsa ett objekt pågått i samarbete mellan kommunen, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och markägare. Området godkändes för reservatsbildning av Naturvårdsverket varefter området har värderats av Svefa AB och förhandling har skett genom Fastighetskonsult Torkel Öste AB. Bollnäs kommun har erhållit statligt bidrag för markåtkomst. Förhandlingen slutfördes våren 2006 och markåtkomsten är löst i hela reservatet genom att Bollnäs kommun har köpt hela området.

Länsstyrelsen remitterade ett förslag till beslut 2006-04-07. Fem remissinstanser har svarat och nedanstående remissynpunkter har inkommit:

Bollnäs kommun, Miljö- och byggnämnden, ställer sig positiv till förslaget avseende reservatsbildning och skötselplan, men vill att föreskrifterna utformas så att rörelsehindrade kan ta sig in i området med hjälp av mindre terrängfordon – till exempel snöskoter eller fyrhjuling – med

naturvårdsförvaltarens godkännande. Länsstyrelsen har tillmötesgått detta vid utformandet av föreskrifter för området.

Skogsstyrelsen, Södra Gävleborg, har inget att erinra angående förslaget till bildande av Stora Bollebergets naturreservat.

Bollnäs Ridsällskap framhåller i sitt yttrande att många av ridsällskapets medlemmar rider för att komma ut i skog och mark. Idag samsas dessa ryttare väl med övriga friluftsmänniskor kring Stora Bolleberget. Att det i förslaget inte är tillåtet att rida genom detta område ser man som ett stort avbräck för sina medlemmar och övriga ridande i denna del av kommunen. Ridsällskapet hoppas att även i fortsättningen få passera tjärnen på de leder som anordnas runt Bolletjärnen. Länsstyrelsen har dock inte gjort några förändringar i föreskrifterna med anledning av detta eftersom Bollnäs kommun har utarbetat en överenskommelse med ridklubben där stigar i Bollebergsområdet med ridning tillåten har pekats ut. Båda parter har varit överens om detta samt att ridning inte kommer att tillåtas inom Stora Bollebergets naturreservat.

Gävleborgs Botaniska Sällskap (GÄBS) anser att reservatsförslaget är bra. Man tycker det är mycket glädjande att detta reservat nu blir av, och att det är mycket större än vad man hade förväntat sig. Man tycker också att det är glädjande att Bollnäs kommun går in med ett stort belopp för ersättning till markägarna och man anser att Bollnäs kommun i detta avseende är ett föredöme för andra kommuner i länet. I yttrandet har man även uppgivit ett antal artobservationer från området som nu lagts till i beskrivningen av områdets naturvärden.

Bengt Jansson, stugägare inom området, framför att man tidigare har kunnat åka med motorfordon till sin stuga för att ordna med ved, skjutsa möbler med mera på befintliga vägar och stigar. Man har även kunnat skjutsa bekanta som ej kan ta sig till stugan till fots. Bernt Jansson vill även fortsättningsvis kunna använda motorfordon vid dessa speciella tillfällen. Länsstyrelsen har tillmötesgått detta för samtliga stugägare vid utformandet av föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för

friluftslivet.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna för såväl allmänheten som för berörda fastighets- och sakägare. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet skall uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen skall bedriva tillsyn över reservatet. Särskild tillsynsman anlitas. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Enligt 29 kap. 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter reservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Beslutet träder i kraft den 11 augusti 2006 förutsatt att det inte överklagas och att det kungjorts i ortstidning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 6 om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Christer Eirefelt. I den slutliga handläggningen har även deltagit t.f. enhetschef Lars Bonde, jurist Gösta Törnblom, t.f. funktionssamordnare Robert Ahlberg och biolog Helena Persson, den sistnämnde föredragande.

Christer Eirefelt

Helena Persson

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Brytpunktskarta
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Gävleborg

SKÖTSELPLAN FÖR STORA BOLLEBERGETS NATURRESERVAT

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

Bilaga 1

1 (8)

Naturenheten
Helena Persson
026-17 13 09
helena.persson@x.lst.se

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR STORA BOLLEBERGETS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syfte med naturreservatet

Syftet med Stora Bollebergets naturreservat är att bevara de värdefulla livsmiljöerna i boreal naturskogsartad skog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i södra norrland i gynnsamt tillstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Typiska arter som tallticka, lind och fjällbräcka ska ha gynnsamt tillstånd, liksom de skyddsvärda arterna kandelabersvamp, gränsticka och rosenticka.

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter. Området hålls lättillgängligt och attraktivt.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Stora Bolleberget
Objektnummer	21-02-128
Län	Gävleborg
Kommun	Bollnäs
Total areal	99 ha
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	87 ha
Sötvatten	6 ha
Myr	6 ha

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Arter Friluftsliv	Skog, våtmark, sötvatten Alla (se ovan) Död ved, grova träd Kandelabersvamp (<i>Clavicornia pyxidata</i>) Gränsticka (<i>Phellinus nigrolimitatus</i>) Rosenticka (<i>Fomitopsis rosea</i>) Upplevelse, rekreation, naturstudier
Bebyggelse och anläggningar	Stugor vid Bolletjärnen (privatägda, arrendeavtal finns upprättade med markägaren) Vindskydd Grillplatser Stigar och leder

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området är påverkat av dimensionsavverkning. Delar av området är hårt brukade, även i senare tid. Området är välutnyttjat för rekreation och friluftsliv samt för skolverksamhet.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Stora Bolleberget har en kraftig brant som vetter mot nordost. Berggrunden består av granit. Största delen av området ligger under högsta kustlinjen, medan toppen av berget ligger ovan denna. Skogen är mestadels talldominerad, uppe på berget är boniteten låg och träden senvuxna. Stora Bollebergets nordostbrant har länge varit känd som ett mycket brant område med naturskog samt för den sydligaste fyndplatsen i landet för fjällbräcka. I branten finns olikåldrig tallskog med klena men gamla tallar som är äldre än 200 år och det finns allmänt med lågor och torrakor. I branten finns även en tvåstammig, grov lind. Arter som kandelabersvamp (*Clavicornia pyxidata*), gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*), rosenticka (*Fomitopsis rosea*), doftskinn (*Cystostereum murrarii*) och violettgrå tagellav (*Bryoria nadvornikiana*), alla rödlistade i kategorin missgynnad, smalskaftlav (*Chaenotheca gracilentia*), rödlistad i kategorin sårbar, samt gullgröppa (*Pseudomerulius aureus*) och grynig filtlav (*Peltigera collina*) har påträffats i området.

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inom området finns tre fångstgropar. De ingår i ett större system som till övervägande del ligger utanför naturreservatets gränser.

2.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Inga kända.

2.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Stora Bolleberget med omnejd är ett välbesökt friluftsområde nära Bollnäs tätort. Kommunen sköter ett välutvecklat nät av stigar och vindskydd. Bolletjärnen med inplanterad fjällröding utnyttjas vintertid för pimpelfiske.

2.5 Källförteckning

- Inventering, Anders Delin, 2000
- Nyckelbiotopsinventering, Skogsvårdsstyrelsen, 1995
- ÖSI, Skogsvårdsstyrelsen
- Naturskogsinventering, Länsstyrelsen, 2000
- Naturvårdsprogrammet Gävleborgs Län, 1997
- Fornminnesregistret
- Utkast till skötselplan, Bollnäs kommun, 2005, och Skogsvårdsstyrelsen, 2005
- Gävleborgs Botaniska Sällskap (GÄBS), yttrande över Förslag till beslut och skötselplan för Stora Bollebergets naturreservat 2006.

PLANDEL

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 10 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Se även karta. Skötselområdena är:

- 1: Skogsmark med fri utveckling
- 2-7: Skogsmark med begränsad skötsel
- 8: Sjö
- 9: Friluftsliv och information
- 10: Kultur- och fornlämningar

Skötselplanens skötselområde 1 a-c: Skogsmark inklusive myr 67 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

- Utbredningen av naturskogsartad skog i branten är minst lika stor som när reservatet bildas.
- Död ved förekommer i flera olika nedbrytningsstadier.
- Förekomsten av fjällbräcka är lika eller större än den var vid Anders Delins inventering år 2000.

Skötselåtgärder

Inga

Skötselplanens skötselområde 2 a-b: Skogsmark 13 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av naturskogsartad tallskog

Skötselåtgärder

Inga åtgärder planeras i skötselområdet inom de närmaste 10 åren. Därefter kan det eventuellt bli aktuellt med åtgärder för att utveckla en mer flerskiktad tallskog. Områdena är viktiga för friluftslivet och även detta ska beaktas i skötseln.

Skötselplanens skötselområde 3: Skogsmark 4 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av naturskogsartad tallskog

Skötselåtgärder

Gran kan försiktigt gallras i skötselområdet. Det är viktigt att detta sker på ett skonsamt sätt så att upplevelsevärden i området inte påverkas negativt.

Skötselplanens skötselområde 4: Skogsmark 1 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av naturskogsartad skog med stor andel död ved
- Området kan användas i skolverksamhet

Skötselåtgärder

Skötselområdet lämnas till största delen för fri utveckling. Eventuellt tillskapas död ved alternativt död ved läggs ut i skötselområdet för att öka andelen död ved och att skapa en lämplig plats för skolverksamhet med "trollskogskänsla".

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

Skötselplanens skötselområde 5: Skogsmark, ungskog på hygge 6 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utvecklas mot en lövrik naturskogsartad skog

Skötselåtgärder

Inga. Efter 10 år kan det eventuellt bli aktuellt med åtgärder som gynnar flerskiktning och utveckling av grövre lövträd, t ex frihuggningskring kring vissa lövträd.

Skötselplanens skötselområde 6: Skogsmark, bränt hygge 1,5 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utvecklas mot en lövrik naturskogsartad skog
- Området kan användas för att pedagogiskt påvisa skillnader mellan bränt och icke bränt hygge.

Skötselåtgärder

Inga. Efter 10 år kan det eventuellt bli aktuellt med åtgärder som gynnar flerskiktning och utveckling av grövre lövträd, t ex frihuggningskring kring vissa lövträd. För att kunna visa skillnader mellan bränt och icke bränt hygge ska pedagogisk informationsskylt med förklaring finnas på plats.

Skötselplanens skötselområde 7: Skogsmark, tallskog 1 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området som ligger nära Bolletjärnen (nedanför stig nära vattnet) består av en strövvänlig skog och utsikt från stigen mot sjön finns.

Skötselåtgärder

Röjning

Skötselplanens skötselområde 8: Bolletjärnen 6 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området utgörs av sjö

Skötselåtgärder

Inga

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212**Skötselplanens skötselområde 9: Friluftsliv och information**

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Informationsskyltar finns vid reservatets entrépunkter
- Vägvisning finns till reservatet
- Parkeringsmöjligheter finns i anslutning till reservatet
- Naturstig finns med pedagogiska skyltar för att bland annat förklara områdets naturvärden, historik m m
- Stigar och leder är väl underhållna
- Vindskydd och grillplatser är väl underhållna och grillplatser försedda med ved
- Marken vid nedbrunnen stuga utgörs av naturmark
- Marken intill de befintliga stugorna bibehålls som naturmark och så länge stugorna finns kvar bibehålls stugornas ursprungliga karaktär

Skötselåtgärder:

Informationsskyltar tas fram och sätts upp vid entrépunkter, exempelvis vid vändplan i nordöstra delen av reservatet, vid väg i östra delen samt en eller två platser i söder vid Blistermyran (se karta som tillhör skötselplanen).

Parkeringar anläggs vid dessa entrépunkter.

Vägvisning fram till reservatet sker.

Ny stig (naturstig) anläggs som bland annat passerar skötselområde 4, 5b och 6 (se karta som tillhör skötselplanen). Pedagogiska skyltar tas fram för att bland annat förklara områdets naturvärden, historik m m. Även stig som ansluter till naturstigen (se karta som tillhör skötselplanen) anläggs.

Stigar och leder enligt skötselplanekarta underhålls.

Vindskydd och grillplatser underhålls och grillplatser förses med ved.

Marken vid den nedbrunna stugan återställs till naturmark.

Skötselplanens skötselområde 10: Kultur- och fornlämningar

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Fångstgroparna hålls fria från buskar och fallna träd
- Fångstgroparna riskerar inte att skadas av fallande träd/rotvältor

Skötselåtgärder:

Den befintliga kulturlämningen hålls fri från buskar och fallna träd. Vid åtgärd ska dessa lämnas kvar i reservatet.

Man bör undersöka om träd som står i eller vid fångstgroparna riskerar att falla och dessa rotvältor riskerar att skada fornlämningen.

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

Dessa åtgärder ska ske i samråd mellan naturvårdsförvaltaren och Länsstyrelsen (naturvård och kulturmiljö).

4. Uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer anlitade av kommunen eller Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation och rapportering av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

4.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Informationsskyltar
- Vägvisningsskyltar
- Parkering
- Stigar och leder
- Vindskydd och grillplatser

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 24:e år för:

- Utbredning av naturtyper
- Död ved

Parametrar och mått framgår av preciseringarna av bevarandemålen för respektive skötselområde.

5. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Priori- tering	Finansiering
Utmärkning och underhåll av gränser	Initialt och därefter vid behov	Reservatets gränser	1	Naturvårds- förvaltaren
Informations- skyltar, framställning	Initialt	Vid entrépunkter (se karta)	1	Länsstyrelsen

2006-07-11

Dnr 511-7534-03
83-212

Informations- skyltar, uppsättning och underhåll	Initialt och därefter vid behov	Vid entrépunkter (se karta)	1	Naturvårds- förvaltaren
Vägvisare, framställning och uppsättning	Initialt och därefter vid behov	Från allmänna vägar och inom skogs- bilvägsystemet	2	Naturvårds- förvaltaren
Parkeringsplats, anläggande och underhåll	Initialt och därefter vid behov	Vid entrépunkter (se karta)	2	Naturvårds- förvaltaren
Hålla vindskydd och sittplats i gott skick	Varje år samt vid behov	Vid vindskydd och grillplatser	2	Naturvårds- förvaltaren
Lägga ut ved vid eldstäderna	Vid behov, minst varje år	Vid vindskydd och grillplatser	2	Naturvårds- förvaltaren
Uppföljning av bevarandemål för anordningar för friluftslivet enligt ovan	Varje år	Hela naturreservatet	2	Naturvårds- förvaltaren
Uppföljning av bevarandemål för arter	Var 12:e år	Se ovan	2	Naturvårdsverket/ Länsstyrelsen
Uppföljning av bevarandemål för naturskogsartad skog och död ved	Var 24:e år	Se ovan	2	Naturvårdsverket/ Länsstyrelsen
Återställning av den byggda marken	Initialt	Den nedbrunna stugan	2	Naturvårds- förvaltaren
Framtagande av informationsfolder med karta	Initialt	-	2	Naturvårds- förvaltaren/ Länsstyrelsen
Naturstig, anläggande och underhåll	Initialt och därefter vid behov	I södra delen av reservatet, se karta	2	Naturvårds- förvaltaren

6. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den om 10 år.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Stora Bollebergets naturreservat, skötselområden

Tillhör skötselplan
2006-07-11

Diariennr: 511-7534-03
83-212

Karta tillhörande skötselplan
för Stora Bollebergets naturreservat.

Gränsen är inmätt i fält.

För beskrivning av skötselområdena
se skötselplanen.

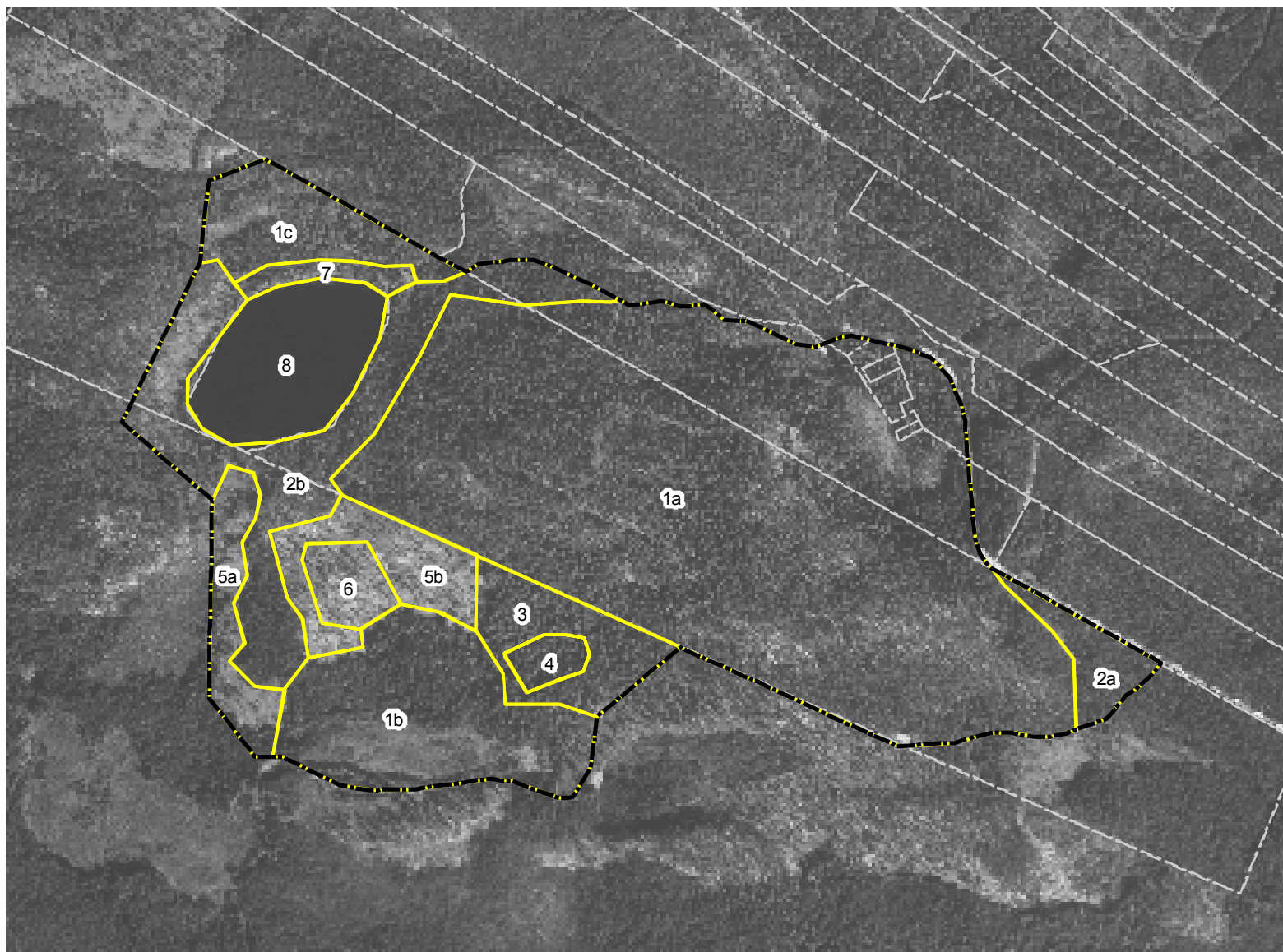
Centrumkoordinater
X: 6805952 Y: 1527189

- Gräns för naturreservatet
- - - - Fastighetsgräns (kommer att
justeras efter förrättning)

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

026-17 10 00

Faxnummer

026-17 13 18

E-post adress

lansstyrelsen@x.lst.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Stora Bollebergets naturreservat, anordningar för friluftsliv

Tillhör skötselplan
2006-07-11

Diariennr: 511-7534-03
83-212

Karta tillhörande skötselplan
för Stora Bollebergets naturreservat.

Gränsen är inmätt i fält.

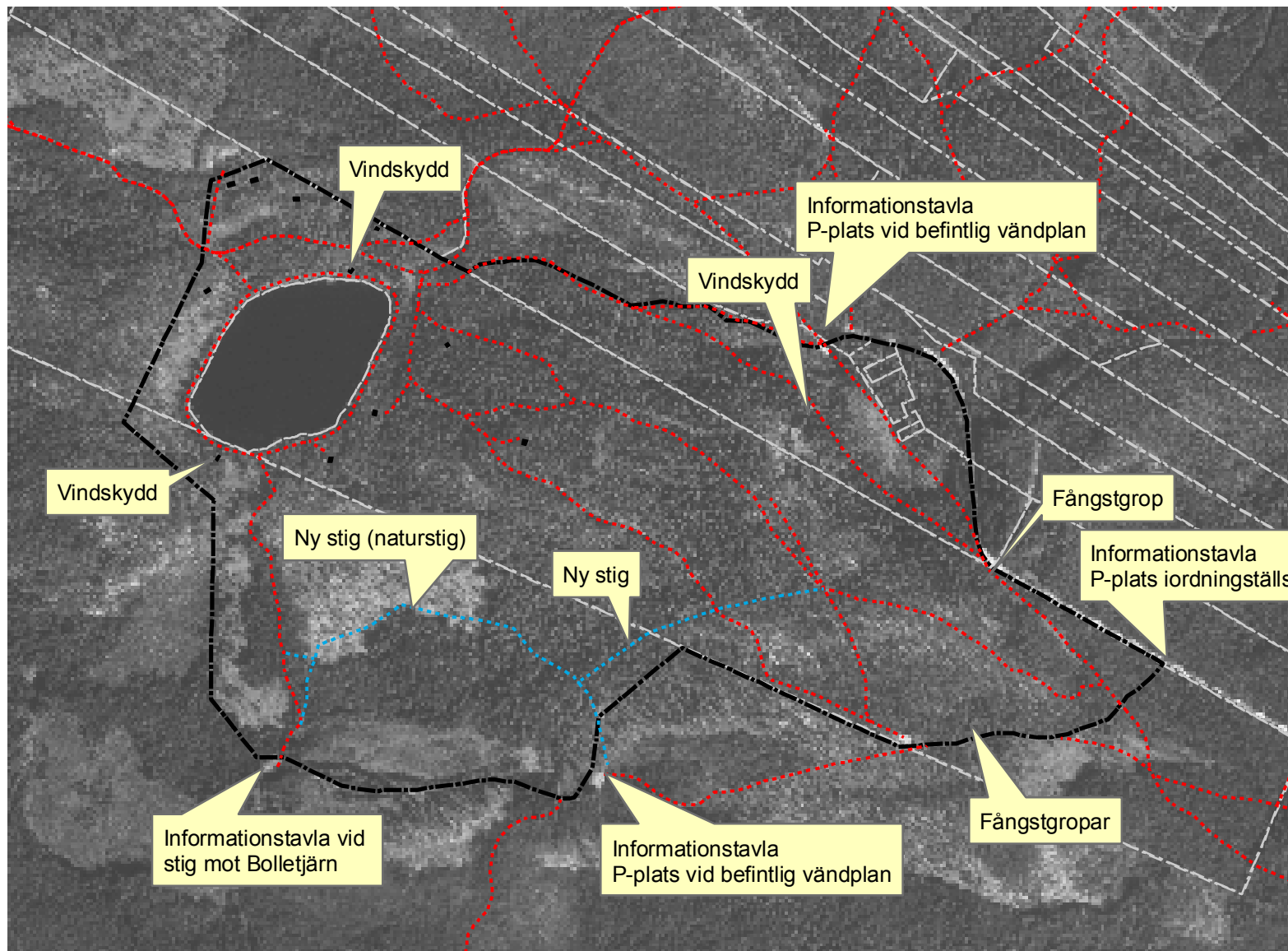
Centrumkoordinater
X: 6805952 Y: 1527189

- Gräns för naturreservatet
- Fastighetsgräns (justeras efter fastighetsbildning)
- ... Stig
- ... Planerad stig
- Stuga

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

026-17 10 00

Faxnummer

026-17 13 18

E-post adress

lansstyrelsen@x.lst.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2006-07-11

511-7534-03
83-212

Bilaga 2

Stora Bollebergets naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6805952 Y: 1527189

Skala 1:100 000

0 0,5 1 2 3 Kilometer

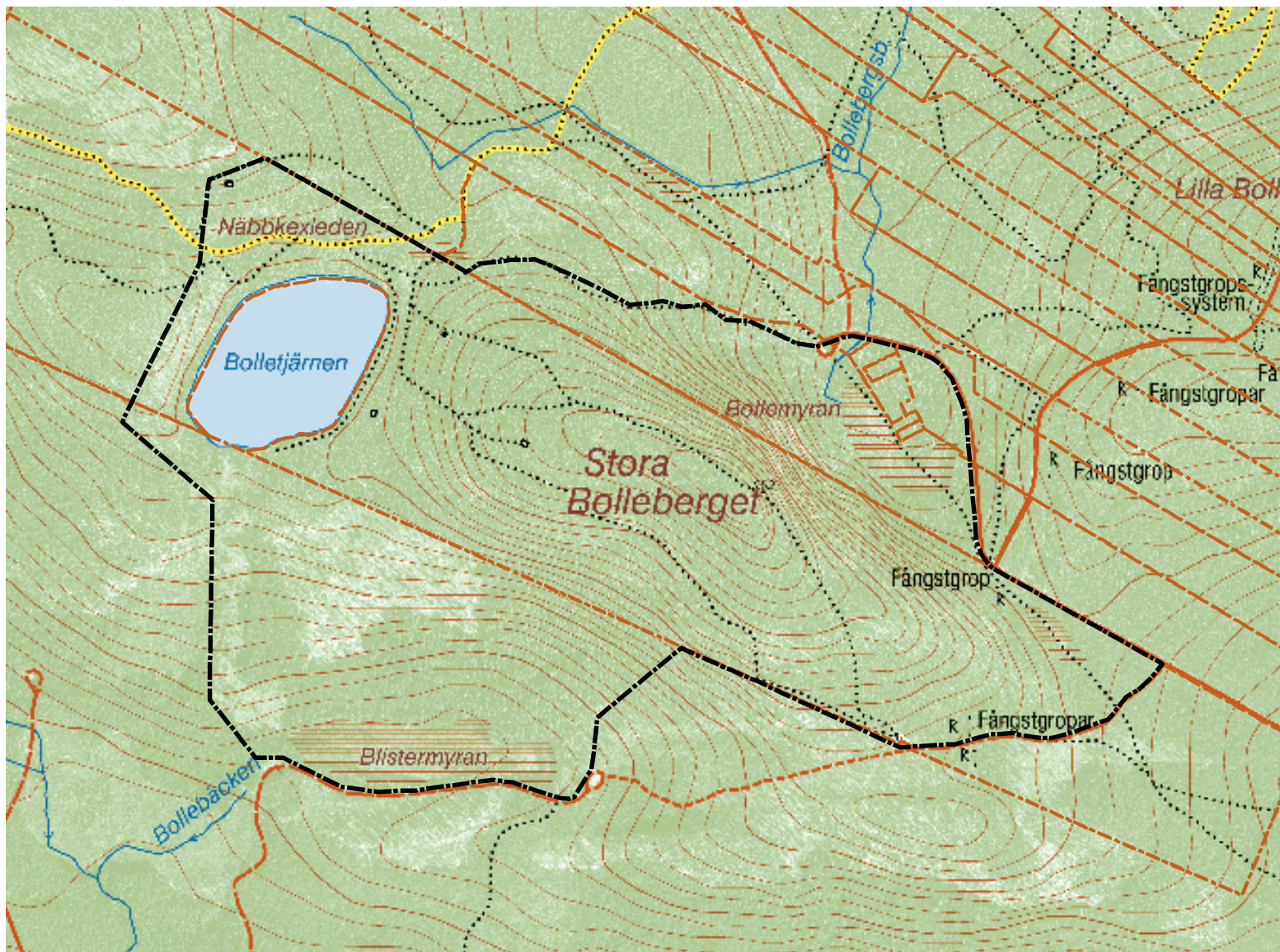
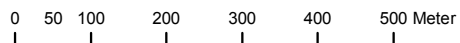

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

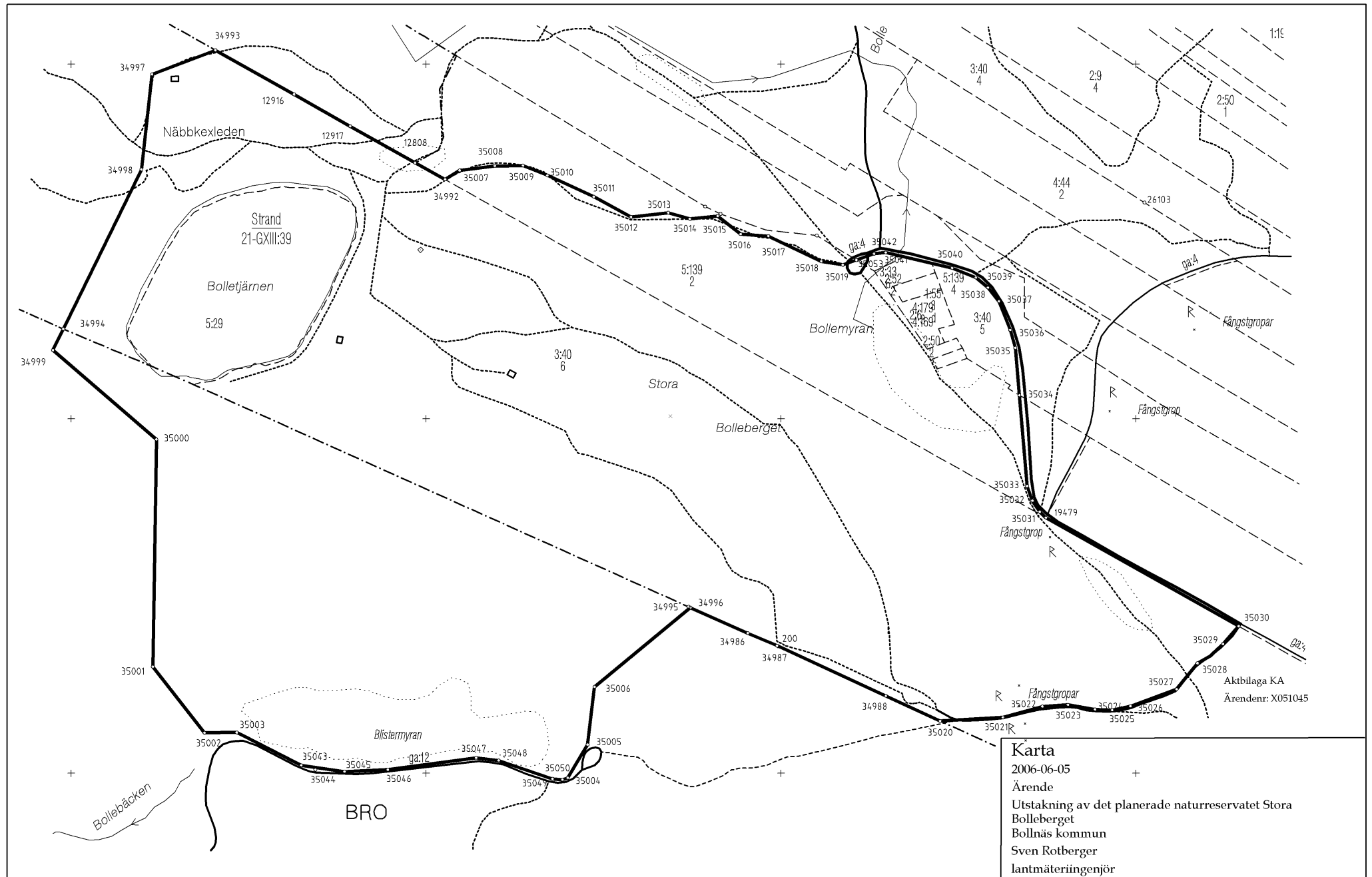

Bilaga 3

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-fastighetskartan ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

Teknisk beskrivning

2006-06-07

Ärendenummer

X051045

Lantmätariingenjör

Sven Rotberger

Ärende	Utstakning av det planerade naturreservatet Stora Bolleberget
--------	---

Gävleborgs län

Koordinatsystem	RT 38 2.5 GON V 0:-15 X
-----------------	-------------------------

Koordinatkvalitet	Inre 25 mm, Yttre 1000 mm
-------------------	---------------------------

Punktnummer	X	Y	Markering
12808	6806360.83	1526984.31	Råsten
12916	6806457.08	1526814.01	Råsten
12917	6806412.43	1526893.00	Råsten
19479	6805860.47	1527873.16	-
34986	6805697.66	1527453.13	Råsten
34987	6805679.99	1527494.48	Råsten
34988	6805609.09	1527647.79	Råsten
34992	6806337.28	1527026.78	Rör i mark
34993	6806519.56	1526703.12	Rör i mark
34994	6806126.46	1526488.72	Rör i sten
34995	6805734.74	1527369.72	Rör i sten
34996	6805733.65	1527372.17	Rör i mark
34997	6806485.52	1526613.84	Rör i mark
34998	6806351.39	1526598.89	Rör i sten
34999	6806096.62	1526474.12	Rör i sten
35000	6805970.78	1526620.04	Rör i sten
35001	6805650.16	1526614.90	Rör i sten
35002	6805557.17	1526687.62	Rör i sten
35003	6805557.67	1526733.20	Rör i mark
35004	6805493.58	1527199.38	Rör i mark
35005	6805540.42	1527227.38	Rör i mark
35006	6805621.88	1527237.14	Rör i sten
35007	6806349.94	1527046.99	Rör i mark
35008	6806356.44	1527096.75	Rör i mark

Punktnummer	X	Y	Markering
35009	6806356.95	1527136.52	Rör i mark
35010	6806343.03	1527170.77	Rör i mark
35011	6806313.01	1527236.20	Rör i mark
35012	6806284.46	1527288.63	Rör i mark
35013	6806290.38	1527341.11	Rör i mark
35014	6806281.61	1527371.53	Rör i mark
35015	6806285.71	1527410.71	Rör i mark
35016	6806260.16	1527443.15	Rör i mark
35017	6806257.41	1527482.23	Rör i sten
35018	6806221.69	1527556.73	Rör i mark
35019	6806216.87	1527587.01	Rör i mark
35020	6805573.80	1527724.09	Omarkerad
35021	6805578.88	1527812.56	Omarkerad
35022	6805594.19	1527868.21	Omarkerad
35023	6805596.67	1527904.14	Omarkerad
35024	6805590.10	1527942.36	Omarkerad
35025	6805589.21	1527966.49	Omarkerad
35026	6805594.65	1527992.30	Omarkerad
35027	6805618.63	1528057.30	Omarkerad
35028	6805655.13	1528086.78	Omarkerad
35029	6805682.32	1528122.66	Omarkerad
35030	6805707.53	1528144.81	Omarkerad
35031	6805868.81	1527864.48	Omarkerad
35032	6805884.20	1527854.10	Omarkerad
35033	6805905.00	1527846.72	Omarkerad
35034	6806033.12	1527835.77	Omarkerad
35035	6806099.74	1527830.08	Omarkerad
35036	6806125.10	1527822.85	Omarkerad
35037	6806165.49	1527806.99	Omarkerad
35038	6806184.81	1527791.54	Omarkerad
35039	6806199.01	1527774.52	Omarkerad
35040	6806212.40	1527741.05	Omarkerad
35041	6806234.35	1527647.47	Omarkerad
35042	6806232.49	1527631.01	Omarkerad
35043	6805511.36	1526824.03	Omarkerad

Punktnummer	X	Y	Markering
35044	6805505.14	1526843.94	Omarkerad
35045	6805502.51	1526884.83	Omarkerad
35046	6805505.12	1526946.09	Omarkerad
35047	6805521.76	1527070.41	Omarkerad
35048	6805518.15	1527102.10	Omarkerad
35049	6805492.13	1527177.87	Omarkerad
35050	6805491.07	1527191.82	Omarkerad
35053	6806223.69	1527606.20	Omarkerad
200	6805679.200	1527495.580	Rör i sten

Framställd genom Nymätning och kopiering från registerkarta

Registerkarta 15615

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).